

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น
อำเภอพลับพลาย จังหวัดบุรีรัมย์

Public Participation in the Management of Ban Khok Khamin School
Education Phlapplachai District, Buriram Province

ลชิดา เพ็งประโคน^{1*} / ภารัญโรจน์ ศิวรังศรีรัชต์² / ธนพัฒน์ จงมีสุข³

Lasida Pengprakhon / Pharanroj Siwarangsirat / Thanapat Jongmeesuk

^{1*}หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Student of the Master of Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social sciences,
Buriram Rajabhat University

อีเมล : 670426070014@bru.ac.th

^{2,3}อาจารย์ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Lecturers in the Master of Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Buriram Rajabhat University

อีเมล : rachata.ub@bru.ac.th

DOI: <http://doi.org/10.14456/jhusoc.2025.27>

Received: 16 August 2025 ; Revised: 18 November 2025 ; Accepted: 4 December 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอพลับพลาย จังหวัดบุรีรัมย์ และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมตามเพศ อายุ การศึกษา รายได้ และอาชีพ และศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในพื้นที่บริการโรงเรียน จำนวน 269 คน ใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ แบบสอบถามมีลักษณะแบ่ง ออกเป็น 2 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปมีลักษณะเป็นปลายปิด และคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีการตรวจสอบคุณภาพมีค่าความเชื่อมั่น 0.924 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แสดงถึงความตระหนักและการสนับสนุนที่ดีต่อการจัดการศึกษา การสัมภาษณ์ชี้ให้เห็นข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ เวลา ภาระงาน และความเข้าใจของชุมชน การมีส่วนร่วมของนักเรียนและชุมชนเชิงนโยบายและการประเมินผล โรงเรียนจึงควรปรับปรุงแบบและเวลาจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับวิถีชุมชน โดยใช้การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Line และ Facebook หากสามารถเสริมสร้างการมีส่วนร่วมได้ จะช่วยให้โรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น

¹ Corresponding author's E-mail: 670426070014@bru.ac.th

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, ประชาชน, การจัดการศึกษาโรงเรียน

Abstract

The objectives of this research were to examine community participation in the educational management of Ban Khok Khamin School, Phlapphla Chai District, Buriram Province, and to compare the levels of participation classified by gender, age, educational level, income, and occupation and to investigate the problems and recommendations related to community participation. A mixed-methods approach was employed in this study. The sample consisted of 269 residents living within the school's service area. Data were collected through questionnaires and interviews. The questionnaire was divided into two sections: the first contained closed-ended questions on general information, and the second consisted of Likert-scale items regarding community participation in the educational management of Ban Khok Khamin School. The instrument's reliability was verified, yielding a Cronbach's alpha of 0.924. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and one-way analysis of variance (ANOVA). The research findings revealed that the overall level of community participation and in each aspect was at a high level, indicating strong awareness and support for the educational management. The interviews revealed several key limitations, including time constraints, workload, and the community's understanding of school-related matters. In addition, student and community participation in policy-level decision-making and evaluation remains limited. Therefore, the school should adjust the format and scheduling of its activities to align with the community's way of life and use online communication channels, such as Line and Facebook, to enhance inclusive participation and support local development.

Keywords: participation, people, school education management

บทนำ

ในปัจจุบันการมีส่วนร่วมในการศึกษาเกิดจากขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชน ความไม่เสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาเป็นเหตุให้การดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ในปัจจุบันยังมีโรงเรียนบางแห่งที่เผชิญกับปัญหาขาดแคลนครูคุณภาพ หรือมีครูบางคนที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะที่ทันสมัย ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้รับการศึกษาในระดับที่มีคุณภาพ สิ่งเหล่านี้ทำให้การมีส่วนร่วมในด้านการศึกษา ไม่สามารถบรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้ได้อย่างเต็มที่ และจำเป็นต้องมีการปรับปรุงในการบริหารจัดการ การพัฒนาทรัพยากร รวมทั้งการประสานงานระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้การมีส่วนร่วมสามารถนำไปสู่การพัฒนาการศึกษาอย่างแท้จริง (Vechcha, et al., 2022) การมีส่วนร่วมในด้าน

การศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างมากในการสร้างความก้าวหน้าให้กับการศึกษาของรัฐให้เทียบเท่ากับภาคเอกชน โดยเห็นว่าการศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วมจะสามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาได้ ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ได้นำเสนอแนวทางไว้ เช่น Cohen and Uphoff (1980) ที่แบ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์ และขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยโรงเรียนบ้านโคกขมิ้นในอำเภอลับพลายชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งอยู่ภายใต้ความดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ได้มีการจัดการเรียนการสอนระดับก่อนประถม ประถม และมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้ประชากรวัยเรียนที่อยู่ในวัยการศึกษาภาคบังคับได้รับการศึกษาจนจบชั้นประถมอย่างมีคุณภาพ จากการวิเคราะห์อุปสรรค มีการพบปัญหาด้านพฤติกรรมของนักเรียนจากสภาพครอบครัวและสังคม ปัญหาความยากลำบากในการสื่อสารกับผู้ปกครองเนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงข้อจำกัดด้านงบประมาณที่มีผลต่อการบริหารจัดการโรงเรียน ความไม่แน่นอนในนโยบายการศึกษา ส่งผลถึงการวางแผนและการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเห็นว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครองนั้นมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาให้กับโรงเรียน ในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายและสร้างคุณค่าต่อผู้เรียน นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาและทำให้เกิดการเชื่อมโยงที่ยั่งยืนระหว่างโรงเรียน ชุมชน และครอบครัว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอลับพลายชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอลับพลายชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาปัญหา ข้อเสนอแนะของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอลับพลายชัย จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากรและตัวอย่างในการศึกษานี้ คือ ประชาชนในพื้นที่บริการของโรงเรียนบ้านโคกขมิ้นที่ตั้งอยู่ในอำเภอลับพลายชัย จังหวัดบุรีรัมย์ รวมทั้งสิ้น 900 คน การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการศึกษาแบบผสมผสาน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถามและเทคนิคสัมภาษณ์ ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่กรอกแบบสอบถาม นักวิจัยได้ใช้ตารางเคชีแอนมอร์แกนในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยได้จำนวน 269 คน และใช้การสุ่มอย่างง่าย อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างที่ถูกสัมภาษณ์ มาจากการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีการกำหนดโควตาเป็น

จำนวน 12 คน เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือก คือ ผู้นำชุมชน สมาชิกของสภาเทศบาล รวมถึงผู้บริหารและครูจากโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น และตัวแทนจากผู้ปกครองและนักเรียน

2. เครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล เครื่องมือสำหรับการรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภทหลัก ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ซึ่งประกอบด้วยเพศ อายุ การศึกษา รายได้ประจำเดือน และอาชีพ โดยจะมีลักษณะเป็นคำถามปิด ส่วนที่สองคือ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอพลับพลายชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจะใช้มาตราส่วนการประเมิน (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบบสอบถามนี้ผ่านการทดสอบคุณภาพแล้ว มีค่า *betrouwbaarheid* อยู่ที่ 0.924 สำหรับแบบสัมภาษณ์จะใช้ลักษณะกึ่งโครงสร้าง โดยมีการตั้งประเด็นหรือคำถามแบบเปิด (Open-ended Form)

3. การรวบรวมข้อมูล ในกรณีของแบบสอบถามผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อให้ทำการส่งหนังสือถึงผู้นำชุมชนภายในพื้นที่บริการของโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอพลับพลายชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ในจำนวน 6 หมู่บ้าน ซึ่งได้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 269 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และสรุปความคิดเห็นทันทีหลังจากการสัมภาษณ์ในแต่ละด้าน หากผู้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นเพิ่มเติม จะมีการบันทึกเพิ่มเติมในภายหลัง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามถูกนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมทางสถิติที่เป็นที่รู้จัก ดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามถูกวิเคราะห์ผ่านการแจกแจงความถี่ พร้อมหาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบของตารางที่แสดงถึงจำนวนและร้อยละ

4.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในกระบวนการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกขมิ้นถูกวิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยแยกตามแต่ละเรื่อง แต่ละกรณี และแบบรวม นำเสนอในรูปแบบของตารางพร้อมคำอธิบาย

4.3 ทำการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น โดยการจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา รายได้ที่ได้รับต่อเดือน และอาชีพ ซึ่งมีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way analysis of variance) หรือที่เรียกว่า F - test และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญในค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านที่ระดับ .05 จะมีการใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างแบบคู่ ตามวิธีของเชฟเฟ (Scheffe Method)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปจากการตอบแบบสอบถามที่มีจำนวน 269 ราย พบว่าเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวน 269 คน พบว่าผู้หญิงมีมากที่สุด จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 59.10 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 28.30

ขณะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนมากมีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 และกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้อยู่ในช่วง 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 38.70 อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นข้าราชการจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 28.60

2. ผลการวิเคราะห์โดยรวมในระดับแรงจูงใจในการทำงานทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ได้แสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์โดยภาพรวมและรายด้านระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 4 ด้าน

ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น	ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา		แปลความ	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.10	0.24	มาก	2
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.14	0.38	มาก	1
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.08	0.36	มาก	3
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	4.10	0.44	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.11	0.22	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.22) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน ด้านที่มีระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาสูงสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.38) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.44) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.24) และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.36) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ

ตาราง 2

การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.35	0.17	3.07*	0.05
	ภายในกลุ่ม	266	15.075	0.06		
	รวม	268	15.43			
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.21	1.49	0.23
	ภายในกลุ่ม	266	38.10	0.14		
	รวม	268	38.53			
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.15	0.08	0.59	0.55
	ภายในกลุ่ม	266	34.61	0.13		
	รวม	268	34.77			
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.64	0.32	1.69	0.19
	ภายในกลุ่ม	266	50.54	0.19		
	รวม	268	51.18			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.05	0.93	0.40
	ภายในกลุ่ม	266	13.04	0.05		
	รวม	268	13.13			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอพลับพลาชัย จำแนกตามเพศโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีความแตกต่างกัน จึงทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé Method)

ตาราง 3

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น จำแนกตามเพศ

ภาพรวม	\bar{x}	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ		
		เพศชาย	เพศหญิง	เพศอื่น ๆ
		4.10	4.08	4.21
เพศชาย	4.10	-	0.18	-0.10
เพศหญิง	4.08	-	-	0.12*
เพศอื่น ๆ	4.21	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอปลวกแดง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งประชาชนหญิงนั้น มีความแตกต่างจากประชาชนเพศอื่นในทางสถิติในระดับ .05 ซึ่งประชาชนหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านการศึกษาน้อยกว่าประชาชนที่เป็นเพศอื่น ๆ

ตาราง 4

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.10	0.02	0.41	0.80
	ภายในกลุ่ม	264	15.33	0.06		
	รวม	268	15.43			
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.22	0.05	0.38	0.83
	ภายในกลุ่ม	264	38.31	0.15		
	รวม	268	38.53			
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	4	0.09	0.02	0.17	0.96
	ภายในกลุ่ม	264	34.68	0.13		
	รวม	268	34.77			

ตาราง 4 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัด การศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4	0.47	0.12	0.61	0.66
	ภายในกลุ่ม	264	50.72	0.19		
	รวม	268	51.18			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	4	0.023	0.01	0.12	0.98
	ภายในกลุ่ม	264	13.11	0.05		
	รวม	268	13.13			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอพลับพลาชัย จำแนกตามอายุ โดยและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	4	0.20	0.05	0.87	0.48
	ภายในกลุ่ม	264	15.23	0.06		
	รวม	268	15.43			
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	4	0.14	0.04	0.24	0.92
	ภายในกลุ่ม	264	38.37	0.15		
	รวม	268	38.53			
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	4	0.20	0.05	0.39	0.82
	ภายในกลุ่ม	264	34.57	0.13		
	รวม	268	34.77			
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	4	0.38	0.10	0.50	0.74
	ภายในกลุ่ม	264	50.80	0.20		
	รวม	268	51.18			

ตาราง 5 (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	4	0.07	0.02	0.34	0.85
	ภายในกลุ่ม	264	13.06	0.05		
	รวม	268	13.13			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น อำเภอพลับพลายชัย จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น โดยภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.21	0.07	1.21	0.31
	ภายในกลุ่ม	265	15.22	0.06		
	รวม	268	15.43			
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.21	0.07	0.49	0.69
	ภายในกลุ่ม	265	38.31	0.15		
	รวม	268	38.53			
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	3	0.70	0.23	1.82	0.15
	ภายในกลุ่ม	265	34.07	0.13		
	รวม	268	34.77			
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	0.60	0.20	1.05	0.37
	ภายในกลุ่ม	265	50.58	0.19		
	รวม	268	51.18			
รวมทั้งหมด	ระหว่างกลุ่ม	3	0.15	0.05	1.03	0.38
	ภายในกลุ่ม	265	12.98	0.05		
	รวม	268	13.13			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น จำแนกตามรายได้ต่อเดือน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ จากการใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น มีข้อเสนอแนะตามความมากน้อยแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โรงเรียนบ้านโคกขมิ้นได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่มีกลยุทธ์ในการขยายและพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการผลักดันให้ชุมชนมีส่วนร่วมในด้านการกำหนดนโยบายและความรู้ ซึ่งรวมถึงการสร้างช่องทางที่ให้นักเรียนมีโอกาสมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเองอย่างแท้จริง เพื่อให้การศึกษาของโรงเรียนตอบสนองต่อความจำเป็นของผู้เรียนและสอดคล้องกับความเป็นอยู่ของชุมชนได้อย่างแท้จริง

3.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โรงเรียนบ้านโคกขมิ้นได้มีความมุ่งมั่นในการสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีบทบาทในกระบวนการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังพบปัญหาที่สำคัญคือข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงานของประชาชนในชุมชน ซึ่งหลายคนประกอบอาชีพเกษตรกรรม ไร่จ้างทั่วไป หรือค้าขาย ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมหรือกิจกรรมของโรงเรียนที่มักจัดในวันและเวลาราชการได้ ข้อเสนอที่สำคัญคือ โรงเรียนควรจัดให้กิจกรรมหรือประชุมในช่วงเย็นหรือวันหยุดสุดสัปดาห์ เพื่อให้เหมาะสมกับชีวิตของชุมชน และควรสร้างเวทีเปิดสำหรับผู้ปกครองและนักเรียนเพื่อสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเท่าเทียม ไม่ถูกตัดสินและรับฟังอย่างจริงจัง เช่น การจัดทำเวทีเสวนา การประเมินครูโดยนักเรียน หรือการสะท้อนความคิดเห็นจากห้องเรียน

3.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การศึกษาที่จัดในโรงเรียนได้สร้างประโยชน์ต่อชุมชนในระดับกลางถึงสูงมาก โดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชน การลดภาระการเงินของครอบครัว และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชน นอกจากนี้ยังเห็นว่าโรงเรียนทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางความรู้ที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทั้งในด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และคุณธรรมของนักเรียน ซึ่งการศึกษาภายในโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาทั้งเยาวชนและชุมชน หากมีการปรับปรุงการมีส่วนร่วมและการสื่อสารให้ทั่วถึง จะทำให้โรงเรียนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ชาวบ้านในหลายพื้นที่มักมองว่าการศึกษาคือปัญหาที่อยู่กับโรงเรียน และไม่เข้าใจว่าตนมีบทบาทในการติดตามประเมินผลอย่างไร นอกจากนี้ ชุมชนยังขาดเส้นทางการสื่อสารที่เข้าถึงได้ง่าย และไม่คุ้นเคยกับกระบวนการประเมินผล ดังนั้นจึงควรจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ เช่น การจัดเวิร์กชอปหรือเวทีประชาคม เพื่อสร้างความเข้าใจในบทบาทของชุมชน และควรใช้ช่องทางการสื่อสารที่ชุมชนรู้จักดี เช่น Line หรือ Facebook ของหมู่บ้าน และควรส่งเสริมให้มีตัวแทนจากชุมชนหรือผู้นำท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการสถานศึกษา จึงเห็นว่าการติดตามและประเมินผลการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยการร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยต้องลดอุปสรรคด้านเวลา ความเข้าใจ ช่องทางการสื่อสาร และภาระงาน พร้อมทั้งสร้างกลไกที่ทำให้ทุกเสียงมีความหมาย และสามารถนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียน

อภิปรายผล

ผลการศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น พบประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลการศึกษาที่โรงเรียนบ้านโคกขมิ้น ตั้งอยู่ในอำเภอพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งโรงเรียนให้ความสำคัญกับความมีส่วนร่วมของประชาคมในหลายด้าน เช่น การเข้าร่วมประชุมเพื่อร่วมตัดสินใจ การตั้งเป้าหมายการศึกษา และการเสนอความคิดเห็นอย่างเหมาะสม รวมไปถึงการมีส่วนร่วมในดำเนินการเป็นคณะกรรมการ เพื่อร่วมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการศึกษา โดยยังสนับสนุนกิจกรรมที่เสริมสร้างสุขภาพและความปลอดภัยสำหรับนักเรียน นอกจากนี้ ความเข้าร่วมที่ช่วยเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจในท้องถิ่น ยังส่งผลให้ชุมชนมีโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ช่วยให้เกิดช่องว่างในชุมชนได้ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ที่ชุมชนสามารถมีบทบาทในการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน พร้อมกับแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอเกี่ยวกับผลการศึกษา จากการศึกษาพบว่าระดับความมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาที่โรงเรียนบ้านโคกขมิ้นในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมแล้วอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับการอธิบายขั้นตอนการมีส่วนร่วมของ Cohen และ Uphoff ซึ่งแบ่งเป็นสี่ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยสิ่งสำคัญควรให้ความสนใจกับความคิดเห็น ความพอใจ และความคาดหวัง โดยชุมชนในพื้นที่โรงเรียนบ้านโคกขมิ้นมีการแสดงบทบาทอย่างชัดเจนในทั้งสี่ขั้นตอนโดยเฉพาะในขั้นการตัดสินใจและการดำเนินการ ซึ่งถือเป็นการแสดงถึงการมีส่วนร่วมเชิงรุก นอกจากนี้ ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ ภิสรา คุณาวีวัฒน์ และนางลักขณ์ ใจฉลาด (2566, น. 86) ที่พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน โดยชี้ให้เห็นว่าการเปิดพื้นที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการทางการศึกษาจะช่วยสร้างความโปร่งใส ความไว้วางใจ และการยอมรับในผลลัพธ์ของการดำเนินงานมากยิ่งขึ้น โดยสรุป การมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนบ้านโคกขมิ้นสะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมืออย่างยั่งยืนระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่ชนบทให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

2. เมื่อตรวจสอบตามแต่ละด้าน สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 จากผลการวิจัยในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า โรงเรียนได้มอบโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประชุมและการตัดสินใจที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมถึงการกำหนดเป้าหมายทางการศึกษารวมถึงการเข้าร่วมในวางแผนกิจกรรมการศึกษาและการเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียน ซึ่งการศึกษาพบว่าความมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการตัดสินใจที่โรงเรียนบ้านโคกขมิ้น ตั้งอยู่ในตำบลพลับพลาชัย จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มนัญญา ปัดลาวงษ์ (2562, น. 56) ที่ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของชุมชนในการบริหารสถานศึกษาในพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี โดยผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าความมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการตัดสินใจของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนได้สร้างโอกาสสำหรับชุมชนในการเข้ามา มีบทบาทเป็นคณะกรรมการการศึกษา รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน ชุมชนได้ร่วมทำงานกับโรงเรียนในการจัดการด้านความสะอาดและการดูแลสถานที่ที่การเรียนรู้อย่างมีความสุขที่ดีและปลอดภัยสำหรับนักเรียน และยังมีการสนับสนุนในการจัดหาอาหารหรือวัสดุการศึกษาให้แก่ นักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ การศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารการศึกษาที่โรงเรียน บ้านโคกขมิ้น ตำบลพลับพลา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีความโดดเด่นในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ดลนภา ฐิตะวรรณ และ ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ (2563, น. 78) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านวิชาการของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ซึ่งพบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในระดับสูง

2.3 จากผลการวิจัยในด้านการมีส่วนร่วมเพื่อรับผลประโยชน์นั้น พบว่า โรงเรียนได้ให้โอกาสชุมชนในการเข้าถึงการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ลดช่องว่างทางการศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินและตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน รวมทั้งได้รับการพัฒนาและการยกระดับคุณภาพชีวิต ช่วยให้ชุมชนเข้าใจในเรื่องของสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาสังคม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น ตำบลพลับพลา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมเพื่อรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ นาริยา ศรีพันธุ์ (2564, น. 86) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการรับประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมุมมองของครูในเขตการศึกษาหล่มสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ที่พบว่า การมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์มีระดับสูง

2.4 การวิจัยในด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลได้เปิดเผยว่า โรงเรียนได้เอื้อเพื่อโอกาสให้ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการติดตามและประเมินผลการดำเนินการของโรงเรียน มีการรับฟังข้อคิดเห็นจากชุมชนเกี่ยวกับการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินหรือรายงานการดำเนินงานด้านการศึกษาได้และมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางในการพัฒนาผลการศึกษา ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น ตำบลพลับพลา จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประไพพร สืบเทพ (2561, น. 75) ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่าระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับที่สูง

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ ผลการศึกษาพบว่า

3.1 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น เมื่อพิจารณาในแง่ของเพศ พบว่าผู้คนที่มิเพศแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการวิจัยของ วลยา ไตรญาณ (2564, น. 64) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานทางวิชาการของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยระบุว่า เพศหญิงอาจมีความเชี่ยวชาญในด้านการงาน การตัดสินใจ และดูแลปัญหาตามสถานการณ์มากกว่าเพศชาย

3.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น เมื่อวิเคราะห์ตามกลุ่มอายุ พบว่าผู้คนที่มียุคต่างกันได้มีความแตกต่างในระดับการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตาม ผู้คนในทุกช่วงอายุให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในเรื่องการศึกษา โรงเรียนบ้านโคกขมิ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฟิรฟงศ์ ตันยาลักษณ์ (2566, น. 275) ที่สำรวจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาในการบริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนดอนตูม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของกรรมการในแต่ละวัยไม่แตกต่างกัน

3.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น เมื่อวิเคราะห์ตามระดับการศึกษา พบว่าผู้คนที่มียุคการศึกษาต่างกันไม่มีความแตกต่างในระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากประชาชนทุกระดับการศึกษาเข้าร่วมประชุมหรือมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิกรี แก้วนวล (2560, น. 82) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนที่แตกต่างกันในจังหวัดปัตตานี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาที่หลากหลายมีระดับการมีส่วนร่วมที่ไม่แตกต่างกัน

3.4 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น เมื่อพิจารณาตามรายได้ต่อเดือน พบว่าผู้คนที่มียุครายได้ไม่เท่ากันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากโรงเรียนได้รับการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมหรือตั้งนโยบายการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งตรงกับการวิจัยของ ทอฝัน บุญเพ็ง (2557, น. 98) ที่เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตจังหวัดยโสธร อุบลราชธานี พบว่าผู้ปกครองที่มีรายได้ไม่เท่ากันไม่มีความแตกต่างในการมีส่วนร่วมด้านการศึกษา

3.5 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกขมิ้น เมื่อแยกตามอาชีพ พบว่าผู้คนที่มียุคอาชีพที่แตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมในการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากโรงเรียนได้มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนจากทุกอาชีพเข้าร่วมประชุมหรือตั้งนโยบายการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งตรงกับการศึกษาในงานวิจัยของ ธันย์ สุภาแสน (2563, น. 76) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนากิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมพัฒนาไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาข้อมูลของตัวชี้วัดของโรงเรียนบ้านโคกขมิ้นควรมีการจัดทำแผนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน อย่างชัดเจนครอบคลุมทุกด้าน และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

1.2 จากผลการศึกษาของตัวชี้วัดของโรงเรียนบ้านโคกขมั้นควรสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องบทบาทของประชาชนในการจัดการศึกษา การจัดอบรม เพื่อให้ชุมชนรู้ว่ามีสิทธิและหน้าที่อย่างไร พร้อมทั้งจัดตั้งคณะกรรมการร่วมโรงเรียนและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยเชิงลึกเพื่อระบุและวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกขมั้น

2.2 ควรศึกษาแนวทางหรือกลไกที่สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

ดลนภา ฐิตะวรรณ, และปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2563). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. *วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิปีที่ 6*(2), 477-458.

ทอฝัน บุญเพ็ง. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดยโสธร [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี].

ธัญย์ สุภาแสน. (2563). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการกิจกรรมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดเชียงใหม่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี].

นารีญา ศรีพันธุ์. (2564). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของครูสหวิทยาเขตหล่มสัก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบูรณ์ [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์].

ประไพพร สืบเทพ. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครินทร์].

พีรพงศ์ ตันยาลักษณ์. (2566). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาต่อการบริหารโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนดอนตูม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, 3(1), 269-277.

พิภกริ แก้วนวล. (2560). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใน จังหวัดปัตตานี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์].

- มนัญญา ปัดถางษ์. (2562). การศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้พิมพ์]. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสม, และดวงใจ ชนะสิทธิ์. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์, 9(1), 299-131.
- วทยา ไตรญาณ. (2564). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 [การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้พิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สมบัติ นามบุรี. (2562). ทฤษฎีการมีส่วนร่วมในงานรัฐประศาสนศาสตร์. วารสารวิจัยวิชาการ, 2(1), 183-197